

skal bortgive et Activ, som den har og kan benytte til Forsvarsvæsenet, saa skal jeg der- til bemærke, at der heller ikke er Tale om, at Staten skal bortgive noget Activ, den har, og som kunde benyttes til Forsvarsvæsenet; det skal den vistnok ingenlunde. Activet skal den beholde, nemlig dette, at der ikke maa bygges til Stabe for Fæstningen, men naar der ingen Fæstning er, er der heller ikke noget Activ. Det er heller ingenlunde rigtigt, naar den høitærede Krigsminister sagde, at Grunden til, at man ved Loven af 6te Januar 1852 gjorde den Forskjel, som man gjorde, paa Grundene udenfor Søerne og indenfor Søerne, var den, at der var givet Erstatning til dem indenfor Søerne, men ikke til dem udenfor Søerne. Det er ingenlunde Tilfældet. Naar man gjen- nemlæser de Forhandlinger, som gik forud for Loven af 6te Januar 1852, vil man neppe i dem, ja, jeg tør sige det med Sikkerhed, finde et eneste Ord, som tyder paa, at det var Mo- tiviet til den Afskillelse, som man gjorde mellem Grundene indenfor og udenfor Søerne. Der var en ganske anden Grund, som jeg nu skal tillade mig kortelig at fremhøve. Grun- den var nemlig den, at den daværende Krigs- minister, General Hansen, havde den Mening, at man burde bevare de nuværende Fæstnings- værker for at hindre et Stormløb. Hans Tan- kegang var den: Kjøbenhavn vil ikke blive Gjen- stand for hvad man kalder en regulair Beleir- ring, en Beleirring ved Approcher, hvorved de Beleirende ved at lægge den ene Linie efter den anden nærme sig til Fæstningen. — Det an- tager jeg, man forstaaer ved en regulair Beleir- ring. — Kjøbenhavn kan kun angribes paa en af 10 Maader; den ene er ved et Bombardement, og det vil være den Maade, som Fjenden vil vælge istedetfor et regulairt Angreb, fordi det er meget lettere. Men imod et Bombardement kan det ikke hjælpe noget, om ogsaa Fæstningen ingen Bygninger havde liggende paa den anden Side af Søerne; thi man vil dog ikke kunne hindre Bombardementet, da Fjenden kan lægge sig i en langt større Afstand; for at sikke sig imod et Bombardement maa der altsaa lægges Fæstningsværker langt læn- gere ude, men for nu at hindre, at Fjenden i Tilfælde af et pløbløkkeligt Gjennembrud af den

lybre Fæstningslinie skal kunne tage Staden ved Storm, er det nødvendigt, at vi beholde disse indre Fæstningsværker, den nuværende Fæstningsvold, og derfor er det nødvendigt, at dette Terrain, der ligger umiddelbart foran denne Fæstnings- vold, ikke bliver bebygget, hvorefter det er overskødigt at hindre Bebyggelsen af det, der ligger længere ude paa den anden Side af Søerne. Det var General Hansens Grund, og jeg tør paastaae, at Enhver, der vil læse Forhandlingerne i 1852, vil see, at det var den eneste Grund, der var angiven. Han an- fører derimod Intet om, at der skulde være givet Erstatning indenfor Søerne og ikke uden- for. — Nu vil der maaskee hos mange ærede Herrer trods dette blive en Tvivl tilbage om, hvorvidt Staten ikke har et saadant Krav paa Erstatning. Jeg forudsæer dette fuldkomment, men jeg vil derfor foreslaae, at vi gøre en Prøve. Det er ikke saa vanskeligt, thi det kan ske simpelthen paa den Maade, at vi tilføie en Paragraph, der omtrent kunde lyde saa- ledes: „Formener nogen af Grundeierne in- denfor Demarcationslinien, at de Indstrænk- ninger, der efter den hidtilværende Lovgivning have paahvilet hans Eiendom af Hensyn til Fortificationen, ere bortfaldne, efter at Fæst- ningsværkerne ere nedlagte, og at der tilkom- mer ham fuld Byggefrihed, kan han gjøre dette Spørgsmaal gjældende ved Domstolene“. Derved gjøre vi en Prøve paa Sagen, og om det end for enkelte ærede Medlemmer ved første Diekast kunde synes noget besyn- derligt at overlade et saadant Spørgsmaal til Domstolene, troer jeg dog, de ved nærmere Overveielse ville komme til det Resultat, at det ikke forholder sig saa. Sagen er jo den, at der ikke er Tale om, at Staten med Hen- syn til dette Punkt støtter sig til et offentlig- retligt Fundament, som den kunde have i sin Lovgivningsmyndighed, men netop paa et pri- vat-retligt Fundament, som den skulde have erhvervet derved, at den i sin Tid har givet Erstatning; det er altsaa et reent privat-retligt Spørgsmaal, som fuldkomment hører under Domstolenes Forum, om det kan antages, at de Indstrænkninger, som nu bestaae, vare gjældende, selv efter at Fæstningsværkerne ere nedlagte. Man kan ikke sige, at det er et